

Erkenningsprocedure opleidingsinstituten voor een licentie voor het afgeven van diploma's voor montessoriopleidingen voor 0-12 jaar

1. Inleiding

Deze notitie bevat een erkenningsprocedure met daarin de minimale eisen die de NMV aan een opleidingsinstituut stelt om een licentie aan te vragen voor het afgeven van diploma's voor montessoriopleidingen voor 0-12 jaar: diploma montessorileerkracht basisbekwaam, montessorileerkracht vakbekwaam, begeleider jonge kind 0-4 (kinderopvang en bso) en montessori leidinggevende. Het doel van de erkenningsprocedure is het bevorderen en monitoren van de kwaliteit van deze diploma's.

Aan de hand van de criteria uit de erkenningsprocedure bepaalt de door het algemeen bestuur ingestelde Kwaliteitscommissie Opleidingen 0-12 jaar of een opleidingsinstituut de erkenning voor het afgeven van diploma's krijgt en/of behoudt. De Kwaliteitscommissie Opleidingen 0-12 jaar adviseert het algemeen bestuur over de afgifte, het verlengen en het eventueel intrekken van erkenningen. Het algemeen bestuur neemt uiteindelijk het besluit en is eindverantwoordelijk voor het afgeven en continueren van de erkenningen. Het bestuur blijft altijd verantwoordelijk voor de adviezen van de Kwaliteitscommissie Opleidingen 0-12 jaar.

De notitie bevat de volgende hoofdstukken. In hoofdstuk twee worden de diverse definities toegelicht. Vervolgens wordt in hoofdstuk drie de procedure beschreven die een opleidingsinstituut doorloopt bij de aanvraag van de licentie. In hoofdstuk vier komen de criteria voor de erkenning aan bod. De criteria zijn weergegeven in de vorm van beweringen die de Kwaliteitscommissie Opleidingen 0-12 jaar in gesprek met de vertegenwoordiger van de opleiding zal toetsen. Tot slot gaat hoofdstuk vijf in op de evaluatiecyclus voor het behoud van de erkenning.

De in deze notitie beschreven werkwijze is gebaseerd op de uitgangspunten van montessori-educatie zoals beschreven in de diverse NMV documenten (zie bijlage voor geraadpleegde documenten) en aangepast op basis van de werkwijze in het Dalton Onderwijs. De notitie is door het bestuur van NMV op 9 oktober 2024 vastgesteld en treedt in werking op 1 januari 2025. Per die datum is de erkenningsprocedure van toepassing op alle reeds erkende en nog te erkennen opleidingsinstituten. Ook nieuwe aanbieders kunnen via de erkenningsprocedure een licentie aanvragen voor het afgeven van de genoemde diploma's.

2. Definities

Diploma

De NMV geeft 4 verschillende diploma's uit:

- diploma montessorileerkracht basisbekwaam;
- diploma montessorileerkracht vakbekwaam;
- diploma begeleider jonge kind 0-4 (kinderopvang en bso);
- diploma montessori leidinggevende.

Voor ieder diploma heeft de NMV een Kader vastgesteld met minimale eisen aan de opleiding. Het diploma wordt afgegeven aan de individuele deelnemer en is een bewijs van het met goed gevolg afleggen van de betreffende opleiding. Het is vervolgens aan de deelnemer om de expertise op peil te houden en ervoor te zorgen dat de kennis van montessoriliteratuur en montessoriorienteringen in het veld actueel blijft. Deelnemers die een diploma ontvangen, worden door de NMV geregistreerd.

Opleidingsinstituut

Onder een opleidingsinstituut vallen alle Hbo-instellingen en particuliere instellingen die een montessori-opleiding aanbieden of aan willen bieden gericht op het behalen van een NMV-diploma.

Licentie

Een licentie wordt afgegeven aan een opleidingsinstituut. De NMV geeft alleen een licentie aan opleidingsinstellingen die voldoen aan de criteria voor erkenning (zie hoofdstuk 4). De NMV geeft één licentie uit, namelijk: *de licentie om namens de NMV deelnemers op te leiden tot montessoribegeleider jonge kind, montessorileerkracht (basis- of vakbekwaam) of montessorileidinggevende en hen, bij gebleken bekwaamheid, een diploma van de NMV uit te reiken*. Deze licentie geeft het instituut toestemming om namens de NMV deelnemers op te leiden en hun een diploma te verstrekken, maar ook de verantwoordelijkheid om dit kwalitatief goed te doen, volgens de laatste inzichten over het opleiden van montessorileerkrachten, -begeleiders en -leidinggevers en de daarbij horende 'eindkwalificaties' zoals vastgelegd in het NMV-examenreglement. De licentie wordt mede op basis van het voorgelegde curriculum afgegeven.

De opleidingsinstellingen hebben een licentie nodig voor de het geven van de volgende basisopleidingen:

- Opleiding montessorileerkracht basisbekwaam.
- Opleiding montessorileerkracht vakbekwaam.
- Opleiding voor begeleider jonge kind 0-4 (kinderopvang en bso).
- Opleiding montessori leidinggevende.

De licentie geldt alleen voor (één of meerdere van) de vier genoemde basisopleidingen. Andere producten of nascholingsactiviteiten gericht op montessoriopleiding en -onderwijs voor 0 tot 12 jaar vallen vooralsnog buiten de licentie en daarmee buiten de verantwoordelijkheid van de NMV.

Kwaliteitscommissie Opleidingen 0-12 jaar

De Kwaliteitscommissie Opleidingen 0-12 jaar bestaat uit een gemandateerd bestuurslid, een lid van het Netwerk 0 t/m 12 en een onafhankelijk auditor. De commissie wordt ondersteund door een secretaris. De leden van de commissie voeren hun werk onafhankelijk uit en gaan vertrouwelijk met de door de opleidingsinstellingen aangeleverde informatie om. De Kwaliteitscommissie heeft de volgende taken:

1. De Kwaliteitscommissie Opleidingen 0-12 jaar adviseert het bestuur van de NMV aangaande het toekennen, verlengen of intrekken van erkenningen. Het algemeen bestuur houdt zich het recht voor per geval af te wegen of de eisen inderdaad zijn gewaarborgd.
2. De commissie is gemandateerd om beslissingen te nemen aangaande het toekennen van certificaten aan individuele opleiders.
3. De commissie schrijft na iedere ronde erkenningen een reflectieverslag over de stand van zaken bij de opleidingen, de gesignaleerde ontwikkelingen en mogelijke knelpunten. Het verslag wordt geschreven voor het bestuur en gedeeld met alle erkende opleidingsinstellingen.
4. De commissie is alert op signalen van montessori-instellingen of deelnemers en grijpt indien nodig in als een opleidingsinstituut niet voldoet aan de afspraken.

Certificaat

Een certificaat wordt afgegeven aan een individueel persoon: de opleiders. Het certificaat voor de NMV-opleider wordt gegeven aan de opleiders die werkzaam zijn bij het erkende opleidingsinstituut en als zodanig onderdeel zijn van de licentiaaanvraag. Het certificaat is persoonsafhankelijk en blijft geldig, ook als een opleider bij een ander erkend opleidingsinstituut gaat werken.

Het opleidingsinstituut geeft wijzigingen aangaande de opleiders door aan de Kwaliteitscommissie. Nieuwe opleiders zonder certificaat worden voorgedragen aan de Kwaliteitscommissie 0-12 jaar door indiening van CV, referenties en een portfolio. De kwaliteitscommissie oordeelt of de nieuwe opleider voldoet aan de eisen en verstrekt vervolgens het certificaat. Alle opleiders die verbonden zijn aan het opleidingsinstituut hebben een certificaat van de NMV. Gastdocenten zonder certificaat kunnen ingezet worden onder verantwoordelijkheid van het opleidingsinstituut.

3. Procedure erkenning

De erkenningsprocedure is als volgt:

1. Ieder opleidingsinstituut dat (een deel van) de montessori-opleidingen wil (blijven) aanbieden, schrijft een licentieverzoek, waarin zij ingaat op de manier waarop alle criteria voor erkenning (zie hoofdstuk 4) zijn gewaarborgd.
2. De licentieverzoek wordt ingediend bij de secretaris van de Kwaliteitscommissie Opleidingen 0-12 jaar.
3. Na ontvangst van de licentieverzoek maakt de secretaris een afspraak voor een gesprek tussen de Kwaliteitscommissie Opleidingen 0-12 jaar en het opleidingsinstituut. Bij dit gesprek is een vertegenwoordiger (met mandaat) van het opleidingsinstituut en minimaal 1 opleider aanwezig.
4. Tijdens het gesprek licht het opleidingsinstituut de licentieverzoek verder toe en wordt het opleidingsmateriaal samen doorgenomen.
5. Na het gesprek formuleert de Kwaliteitscommissie Opleidingen 0-12 jaar een advies aan het algemeen bestuur van de NMV.
6. Het algemeen bestuur beslist op de eerst volgende bestuursvergadering over de erkenning van het opleidingsinstituut.
7. Het opleidingsinstituut ontvangt het bestuursbesluit schriftelijk, samen met NMV-erkenningslogo. Op het NMV-logo staat het jaartal van erkenning. Dit logo is in principe vier jaar geldig, tot aan de volgende erkenning.

4. Criteria voor erkenning

De NMV schrijft niet de hele opleiding voor, omdat dit afbreuk doet aan de verscheidenheid in het veld en nieuwe initiatieven van instituten kan frustreren. De criteria voor de erkenning zijn daarom eindtermen. Dat betekent dat de onderstaande aspecten door het instituut zijn geregeld en gewaarborgd, maar het instituut is vrij in de manier waarop zij dat doet. Het opleidingsinstituut beschrijft in de licentiaaanvraag hoe zij aan de criteria voldoet. De Kwaliteitscommissie Opleidingen 0-12 jaar stelt in het gesprek met het opleidingsinstituut vast of dit in voldoende mate het geval is.

De licentiaaanvraag dient minimaal de volgende thema's te bespreken en daarbij aan te geven hoe het tegemoet komt aan de eisen die worden gesteld:

1. De organisatie & structuur van het opleidingsinstituut

- Het opleidingsinstituut is/wordt lid van de NMV en betaalt contributie.
- Het opleidingsinstituut is ervoor verantwoordelijk dat de opleidingen door of onder verantwoordelijkheid van een gecertificeerde NMV-opleider worden uitgevoerd.
- Het opleidingsinstituut heeft de formele verantwoordelijkheid voor de realisatie van de NMV-opleiding(en). Zij draagt zorg voor de kwaliteit van het curriculum, de uitvoering, de toetsing en de evaluatie conform de NMV-eisen. Het opleidingsinstituut draagt er zorg voor dat de opleiding aangeboden wordt conform het curriculum op basis waarvan erkenning heeft plaatsgevonden.
- Het opleidingsinstituut onthoudt zich van elke vorm van misbruik of oneigenlijk gebruik van erkenning door de NMV of van andere vormen van benadeling van de belangen van de NMV.

2. Opleidingsconcept, de montessorispecialisatie en de visie op montessorionderwijs en -opvang

- Het opleidingsinstituut werkt volgens de door het Netwerk 0-12 vastgestelde basisdocumenten voor montessorioopvoeding en -onderwijs: het visiestuk tot montessori-educatie, de 'Gulden Tien', de '7 redenen van het kind' en de vastgestelde montessoribekwaamheden.
- Het opleidingsinstituut hanteert voor de NMV-opleidingen het pedagogisch didactisch montessoriconcept en toetst dit aan hedendaagse opvattingen en onderzoeken over methodiek en didactiek. Zij zijn 'evidence-informed' om montessori-educatie te plaatsen in de 21^e eeuw.

3. Bekwaamheden en professionalisering van NMV-opleiders voor opleidingen 0-12 jaar

- Een NMV-opleider heeft blijk gegeven aantoonbaar montessori specifieke kwaliteiten te bezitten die hem/haar geschikt maken als montessori opleider. Bijvoorbeeld door:
 - een afgeronde relevante opleiding op HBO of WO-niveau op het gebied van onderwijs(kunde), pedagogiek, psychologie of sociale/agogische wetenschappen;
 - een eerstegraads bevoegdheid in een voor de opleidingen relevant vakgebied;
 - ervaring met het persoonlijk geven van montessorionderwijs op PO, VO en/ of Hbo-niveau;
 - ervaring in het begeleiden van het realiseren of versterken van het montessori concept van de eigen instelling of meerdere/andere montessori-instellingen;
 - publicaties over het montessorionderwijs waaruit blijkt dat de opleider over een helder montessori concept beschikt.

- De NMV-opleider werkt volgens de door het Netwerk 0-12 vastgestelde basisdocumenten voor montessorioopvoeding en -onderwijs: het visiestuk tot montessori-educatie, de 'Gulden Tien', de '7 redenen van het kind' en de vastgestelde montessoribekwaamheden.
- De NMV-opleider is in het bezit van een door de NMV uitgereikt montessori-diploma voor het basisonderwijs (diploma oude stijl met praktijkaantekening of diploma vakbekwaam).
- De NMV-opleider heeft na het behalen van dit diploma ten minste vijf volledige jaren, of in het geval en van een deeltijdbaan naar verhouding het meervoud daarvan, in het montessori basisonderwijs een groep kinderen begeleid.
- Om zijn certificaat als NMV-opleider te behouden, dient de opleider zich jaarlijks te scholen en deel te nemen aan collectieve of individuele professionaliseringsactiviteiten gericht op het montessorigedachtengoed.

4. Curricula, toetsing, methodiek en didactiek

- Wat betreft de minimale eisen aan uren voor diverse onderdelen van de opleiding voldoet de opleiding aan de Kaders die door de NMV zijn vastgesteld (zie bijlagen).
- Een belangrijk onderdeel van de opleiding is de verbinding tussen het leren op de opleiding en op de werkplek. Daarom zorgt het opleidingsinstituut voor goed contact met de montessori-instelling waar de deelnemer werkzaam is en is er aandacht voor de begeleiding op de werkplek.
- Iedere opleiding wordt afgesloten met een proeve van bekwaamheid (examen). De opleiding volgt daarvoor de eisen uit het NMV-examenreglement. Een erkende montessori leidinggevende heeft als gecommiteerde namens de NMV een stem in de eindbeoordeling van de deelnemer en/of is aanwezig bij de proeve van bekwaamheid.

5. Deelname aan de bestuurlijke werkgroep Diploma's 0-12 jaar

- Bij de erkenning tot opleidingsinstituut voor het afgeven van NMV-diploma's hoort een verplichte deelname aan de bestuurlijke werkgroep Diploma's 0-12 jaar. Deze groep van erkende opleidingsinstituten komt minimaal 1x per jaar bijeen en zorgt zelf voor het inhoudelijke programma.
- Het opleidingsinstituut vaardigt 1 of 2 gecertificeerde opleider(s) af om namens het instituut deel te nemen aan de werkgroep Diploma's 0-12 jaar.
- De opleiders zijn actief betrokken bij de bijeenkomsten van de werkgroep en bereid hun expertise in te zetten om mee te denken over de verbetering van de diploma-gerichte montessoriopleidingen. Dit kan bijvoorbeeld leiden tot aanpassing van de opgestelde Kaders voor de NMV-diploma's.
- Bestaande en nieuwe kennis, inzichten of instrumenten uit de diplomagerichte opleidingen worden waar nodig onderling uitgewisseld. Daarover maken de betrokken opleidingsinstituten samen afspraken.

6. De wijze van evaluatie

- Het opleidingsinstituut evalueert regelmatig de opleiding met deelnemers, montessori-instellingen, opleiders en gecommiteerden. De uitkomsten worden gebruikt voor eigen reflectie en leiden waar nodig tot aanpassingen.

5. Evaluatiecyclus

Evaluatie van de licenties

De Kwaliteitscommissie Opleidingen 0-12 jaar volgt en bewaakt de kwaliteit van de opleidingen door een vierjaarlijkse cyclus van erkenning. Het doel van de cyclus is om te bepalen of het instituut nog steeds opleidt, handelt en vormgeeft vanuit de gestelde erkenningscriteria uit deze notitie. Hiertoe maakt het opleidingsinstituut een zelfevaluatie waarin wordt beschreven welke opleidingen zijn uitgevoerd, welke mogelijke wijzigingen in het curriculum zijn doorgevoerd, hoe de montessori-instellingen/deelnemers/gecommitteerden de opleidingen hebben geëvalueerd en welke ontwikkelingen het instituut heeft doorgemaakt.

Tijdens het erkenningsgesprek met het opleidingsinstituut gaat de Kwaliteitscommissie Opleidingen 0-12 jaar in ieder geval in op:

- de mate waarin de opleiding nog voldoet aan de laatste eisen;
- de evaluaties over de opleiding(en) van deelnemers, montessori-instellingen en gecommitteerden in relatie tot eigen aanbevelingen en verbeteringen.

Op basis van de vierjaarlijkse erkenningscyclus adviseert de commissie het algemeen bestuur over het verlengen, toekennen of intrekken van de licentie.

Als uit signalen blijkt dat er veel op- en aanmerkingen zijn over de dienstverlening en het functioneren van het opleidingsinstituut, kan de Kwaliteitscommissie Opleidingen 0-12 jaar een tussentijdse evaluatie met het opleidingsinstituut inplannen. Indien uit de evaluatie blijkt dat de opleiding niet (meer) aan de eisen voldoet, dan krijgt het opleidingsinstituut altijd de kans dit te verbeteren. Echter, de resultaatafspraken met de commissie zijn bindend. Blijken de afspraken bij het eerstvolgende erkenningsgesprek niet of in voldoende mate te zijn uitgevoerd, kan de commissie adviseren om de licentie in te trekken.

Evaluatie van de erkenningsprocedure en de kaders voor de opleidingen

De in deze notitie beschreven erkenningsprocedure en de kaders voor de opleidingen zoals die in de bijlagen worden omschreven, zullen een jaar na de inwerkingtreding van deze notitie door de Kwaliteitscommissie opleidingen 0-12 jaar geëvalueerd worden en waar nodig worden bijgesteld. Na deze korte termijn evaluatie, zal de procedure iedere vier jaar opnieuw geëvalueerd worden. Daarnaast zijn tussentijdse aanpassingen en/of een uitbreiding van het aantal opleidingen (of van andere producten en diensten) op advies van de bestuurlijke werkgroep Diploma's 0-12 jaar of van de Kwaliteitscommissie opleidingen 0-12 jaar altijd mogelijk.

Bijlage1: Geraadpleegde documenten

Deze notitie is gebaseerd op de volgende eerder door de NMV vastgestelde documenten:

- Visiedocument NMV Innovatief montessorionderwijs, 2016.
- Montessoribekwaamheden; een beschrijving van de montessori start-, basis- en vakbekwaamheden, 2016.
- N.M.V. Kwaliteitskader Erkenning opleidingsinstituten en -instellingen voor montessori-educatie voor 0-12 jaar, 2018.
- Inhoud + Opzet NMV-Opleiding Jonge Kind 0-4 jaar, 2019.
- Montessoribekwaamheden voor begeleiders van het jonge kind van 0-4 jaar, 2019.
- Montessoribekwaamheden leidinggevend 0-12 jaar, 2022.
- De vastgestelde examenreglementen voor de diverse opleidingen.

Daarnaast is voor de ontwikkeling van de erkenningsprocedure dankbaar gebruik gemaakt van de voorbeelden van de Nederlandse Dalton Vereniging:

- Criteria erkenning opleidingsinstituten en adviesbureaus, Nederlandse Dalton Vereniging, 2017.
- Kader certificaat Daltonleraar, Nederlandse Dalton Vereniging, 2017.
- Kader certificaat Daltonleidinggevende, Nederlandse Dalton Vereniging, 2018.
- Kader Daltoncertificaat pedagogisch medewerker, 2018.

Bijlage 2: Kaders voor diploma's

Kader voor het diploma voor de opleiding montessorileraar basisbekwaam

1. Beginsituatie

De deelnemer is werkzaam of loopt stage op een montessori-instelling voor primair onderwijs. De deelnemer is studerend voor of reeds in het bezit van het diploma leraar primair onderwijs. Het montessoridiploma basisbekwaam kan pas uitgereikt worden na het behalen van bevoegdheid voor leraar primair onderwijs. Mocht een deelnemer nog geen bevoegdheid voor leraar primair onderwijs hebben, maar al wel de opleiding montesorileraar basisbekwaam hebben afgerond, dan krijgt hij/zij eerst een certificaat dat later wordt omgezet in een diploma.

2. Doelen

- De opleiding montessorileraar basisbekwaam is gericht op de persoonlijke ontwikkeling van de deelnemer tot montessorileraar basisbekwaam.
- De deelnemer heeft kennis van het gedachtegoed van Maria Montessori en verwante recente onderwijskundige montessoripublicaties.
- De deelnemer heeft kennis van de visie op modern montessorionderwijs en de daarbij behorende drie pijlers individualiteit, medeburgerschap en duurzaamheid.
- De deelnemer heeft kennis van de Gulden Tien en de 7 redenen van het kind.
- De deelnemer heeft kennis van de montessori-leerlijnen.
- De deelnemer is in staat de montessori-materialen op de juiste manier aan te bieden aan en af te stemmen op het individuele kind.
- De deelnemer heeft de kennis en kunde van de basisbekwaamheden van de montessori-leerkracht (zie *'Montessoribekwaamheden; een beschrijving van de montessori start-, basis- en vakbekwaamheden'*; NMV, 2016) en is in staat om deze vorm te geven in de eigen praktijk.

3. Duur en studiebelasting

De opleiding duurt in principe één jaar en heeft een minimale studiebelasting van 168 uur (6 ECTS).

Omschrijving	Aantal uren
Minimaal 18 fysieke contactmomenten tussen opleider en groep cursisten (met een opkomstverplichting van 80%)	60
Literatuur en zelfstudie (waaronder minimaal De methode; Door het kind naar een nieuwe wereld; Nu Montessori; de materialenmap)	48
Zelfstandig werken aan portfolio (waaronder minimaal 3 observaties, verantwoording klassenmanagement, filmen en uitschrijven van minimaal 2 materiaallessen, bezoek minimaal 1 andere montessori-instelling, minimaal 2x bezoek opleider en nagesprek, minimaal 4x groepsbezoek en nagesprek werkplekcoach, 3x ontwikkeling eigen materiaal)	45
Vorbereiding en afname minimaal 2 tussentijdse formatieve toetsmomenten (kennis en kunde) en het uitvoeren van proeve van bekwaamheid (examen)	15

4. Deskundigheid opleider

De opleiding wordt gegeven door een gecertificeerd NMV-opleider onder verantwoordelijkheid van een erkend opleidingsinstituut (conform de criteria voor erkenning). Dit houdt in dat de opleiding is gebaseerd op de uitgangspunten van montessori-educatie zoals beschreven in de diverse NMV documenten, waaronder het examenreglement voor deze opleiding.

Kader voor het diploma voor de opleiding montessorileraar vakbekwaam

1. Beginsituatie

De deelnemer is werkzaam op een montessori-instelling voor primair onderwijs en heeft daar (een deel van de week) de verantwoordelijkheid over een eigen groep. De deelnemer is reeds in het bezit van het diploma leraar primair onderwijs en van het montessoridiploma basisbekwaam.

2. Doelen

- De opleiding montessorileraar vakbekwaam is gericht op de persoonlijke ontwikkeling van de deelnemer tot montessorileraar vakbekwaam (a way of life).
- De deelnemer heeft het gedachtegoed van Maria Montessori en verwante recente onderwijskundige montessoripublicaties geïnternaliseerd.
- De deelnemer heeft de visie op modern montessorionderwijs en de daarbij behorende drie pijlers individualiteit, medeburgerschap en duurzaamheid geïnternaliseerd.
- De deelnemer heeft de kennis van de Gulden Tien en de 7 redenen van het kind geïnternaliseerd.
- De deelnemer heeft de montessori-leerlijnen geïnternaliseerd.
- De deelnemer heeft de kennis en kunde van de montessori-materialen verdiept en verbreed en is in staat die op de juiste manier aan te bieden aan en af te stemmen op het individuele kind.
- De deelnemer levert een concrete bijdrage aan de verdere ontwikkeling van het montessorigedachtegoed op de eigen instelling.
- De deelnemer scherpt zijn/haar visie aan in dialoog met collega's van andere montessori-instellingen.
- De deelnemer heeft de kennis en kunde van de vakbekwaamheden van de montessori-leerkracht (zie *'Montessoribekwaamheden; een beschrijving van de montessori start-, basis- en vakbekwaamheden'*; NMV, 2016) en is in staat om deze vorm te geven in de eigen praktijk.

3. Duur en studiebelasting

De opleiding duurt in principe één jaar en heeft een minimale studiebelasting van 168 uur (6 ECTS).

Omschrijving	Aantal uren
Minimaal 15 fysieke contactmomenten tussen opleider en groep cursisten (met een opkomstverplichting van 80%)	48
Literatuur en zelfstudie (waaronder minimaal Het geheim van het kinderleven; Zelfopvoeding (voor het kind in de midden- en bovenbouw) en/of Brein van het jonge kind; The science behind the genius; de materialenmap; optioneel Big History)	45
Zelfstandig werken aan portfolio (waaronder uitvoeren actieonderzoek (incl. interventie en literatuur), schrijven visiestuk, bezoek minimaal 1 andere Montessori-instelling, filmen en uitschrijven minimaal 1 materiaal met verdiepend/verbredend aanbod, minimaal 2x bezoek opleider en nagesprek, minimaal 4x groepsbezoek en nagesprek werkplekcoach)	60
Vorbereiding en afname minimaal 2 tussentijdse formatieve toetsmomenten (kennis en kunde) en het uitvoeren van proeve van bekwaamheid (examen)	15

4. Deskundigheid opleider

De opleiding wordt gegeven door een gecertificeerd NMV-opleider onder verantwoordelijkheid van een erkend opleidingsinstituut (conform de criteria voor erkenning). Dit houdt in dat de opleiding is gebaseerd op de uitgangspunten van montessori-educatie zoals beschreven in de diverse NMV documenten, waaronder het examenreglement voor deze opleiding.

Kader voor het diploma voor de montessoriopleiding begeleider jonge kind 0-4 jaar

Het kader voor de montessoriopleiding begeleider jonge kind 0-4 jaar is gebaseerd op het door de NMV vastgestelde document *'Inhoud + Opzet NMV-Opleiding Jonge Kind 0-4 jaar'* uit 2019.

1. Beginsituatie

De startende begeleider voor het jonge kind van 0-4 jaar heeft nog geen of geringe ervaring als montessoribegeleider in een montessoripeutergroep of montessorikinderdagverblijf/-bso. Om basisbekwaam te worden, volgt hij/zij de opleiding voor begeleider jonge kind 0-4 jaar.

2. Doelen

- De deelnemer kent de theorie en kan die verbinden met de dagelijkse praktijk van montessoriovoeding en -onderwijs, zowel op het kinderdagverblijf/bso als in de montessoripeutergroep.
- De deelnemer kent de ontwikkeling van het jonge kind en is op de hoogte van de doorgaande lijn naar het oudere kind en kent specifiek de didactiek van het montessoriovoeding en -onderwijs voor het jonge kind van 0-3 en de doorgaande lijn naar 3-6 jaar.
- De deelnemer weet wat er wordt verstaan onder de pedagogische kwaliteit van het montessoriconcept en kan dit verantwoorden.
- De deelnemer is in staat de montessori-materialen op de juiste manier aan te bieden aan en af te stemmen op het individuele kind.
- De deelnemer reflecteert op het eigen handelen in de praktijk en ontwikkelt een eigen visie op het gekozen montessoriconcept.
- De deelnemer is in staat de ontwikkeling van het kind in het perspectief van de montessoriovoeding met de ouders te delen.
- De deelnemer heeft de kennis en kunde van de basisbekwaamheden zoals opgesteld door de NMV (zie *'Montessoribekwaamheden voor begeleiders van het jonge kind van 0-4 jaar'*, 2019) en is in staat om deze vorm te geven in de eigen praktijk.

3. Duur en studiebelasting

De opleiding is modulair van opzet en heeft een minimale studiebelasting van 84 uur (3 ECTS).¹

Omschrijving	Aantal uren
Minimaal 7 fysieke contactmomenten tussen opleider en groep cursisten (met een opkomstverplichting van 80%)	21
Literatuur en zelfstudie (waaronder minimaal Altijd en overal Montessori; Montessori voor thuis; enkele hoofdstukken uit Jonge kind; de materialenmap)	21
Zelfstandig werken aan portfolio, incl. eindgesprek ²	42

4. Deskundigheid opleider

De opleiding wordt gegeven door een gecertificeerd NMV-opleider onder verantwoordelijkheid van een erkend opleidingsinstituut (conform de criteria voor erkenning). Dit houdt in dat de opleiding is gebaseerd op de uitgangspunten van montessori-educatie zoals beschreven in de diverse NMV documenten, waaronder het examenreglement voor deze opleiding en de criteria Eindgesprek.

¹ Zie voor de opzet van de opleiding het document *'Inhoud + Opzet NMV-Opleiding Jonge Kind 0-4 jaar'* (2019).

Kader voor het diploma voor de montessoriopleiding leidinggevend

Het kader voor de montessoriopleiding voor leidinggevend is gebaseerd op het door de NMV vastgestelde document '*Montessoribekwaamheden leidinggevend 0-12 jaar*' uit 2022.

1. Beginsituatie

Het uitgangspunt van de NMV is dat alle montessori-instellingen beschikken over deskundig montessori-opgeleide professionals. Met het behalen van het NMV-diploma voor Leidinggevend laat de leidinggevende zien hoe, waarmee en waarop haar ontwikkeling heeft plaatsgevonden op de drie gebieden van pedagogische, vakdidactische en vakinhoudelijke montessoribekwaamheden. De opleiding is bedoeld voor alle leidinggevend (locatieleider, adjunct, intern begeleider, teamleider) van een MKC, montessoribasisschool of MKDV.

2. Doelen

- De deelnemer begrijpt de Montessori begrippen zoals: emancipatie (vrijheid, zelfstandigheid, verantwoordelijkheid), kosmische educatie en vredeseducatie; observeren, verschillende vormen van aanbiedingen, voorbereide omgeving, materiaal en houding van de leerkracht.
- De deelnemer kan de ontwikkelingsfase vanuit de periode van groei van het kind benoemen en begrijpt de relatie tot het vormgeven van het montessorionderwijs. De deelnemer begrijpt wat werken en begeleiden vanuit ontwikkelingsperspectief inhoudt.
- De deelnemer onderzoekt wat montessoriaans leidinggeven voor haar/hem betekent. De deelnemer kan de samenhang verwoorden tussen de Montessori begrippen en haar/zijn leidinggeven.
- De deelnemer is in staat om aan de hand van de bekwaamheidseisen en de eisen aan de voorbereide omgeving (van klas tot school tot organisatie) te evalueren, te creëren, vorm te geven, te scheppen en te beoordelen van zijn eigen praktijk. De deelnemer is in staat zijn alle stadia (conclusies, alsmede kennis, motieven en overwegingen die hieraan ten grondslag liggen) duidelijk en ondubbelzinnig over te brengen op het team.
- De deelnemer kent en heeft inzicht in montessoriaans groepsmanagement (met aandacht voor reflectief gesprek, lusmodel, lijn van de pedagogische begeleider/leerkracht & lijn van het kind, complimenteren, feedback geven). De deelnemer kan de kennis toepassen, de samenhang tussen bovenstaande duiden en kan analyseren waar verbeteringen nodig zijn.
- De deelnemer laat zien dat kennis en inzicht over theorie aanwezig is. De deelnemer toont aan hoe hij/zij deze kennis toepast en de deelnemer toont haar/zijn reflecterend en oordelend vermogen.
- De deelnemer heeft de kennis en kunde van de basisbekwaamheden zoals opgesteld door de NMV (zie '*Montessoribekwaamheden leidinggevend 0-12 jaar*'; NMV 2022) en is in staat om deze vorm te geven in de eigen praktijk.

3. Opzet, duur en studiebelasting

De opleiding is opgezet in drie delen, namelijk een basisdeel, een profieldeel en een actieonderzoek:³

1. Het basisdeel bevat de theorie in samenhang met de hedendaagse ontwikkelingen. Hierbij wordt gewerkt vanuit de breed gedragen visie van de NMV, zoals is beschreven in het document '*montessori onderwijs in de 21ste eeuw*'.
2. In het profieldeel wordt gericht gewerkt aan verbinding theorie en praktijk vanuit de diverse

³ Zie voor de uitwerking van de opleiding het document *Montessoribekwaamheden leidinggevend 0-12 jaar*' (NMV, 2022).

geledingen (intern begeleiders, leidinggevende het jonge kind, primair en voortgezet onderwijs). Binnen dit deel komt de terminologie uit het basisdeel terug en krijgt een vertaling naar de eigen werksituatie.

3. Het derde deel, actieonderzoek, bevat de verwerking van iedere deelnemer waarbij de theorie en praktijk door een veranderingsplan en uitwerking wordt vormgegeven. Vertrekpunt van het actieonderzoek is een vraag die voortkomt uit de eigen onderwijspraktijk, waarbij de persoonlijke montessoriaanse competentieontwikkeling centraal staat.

De opleiding duurt in principe één jaar en heeft een minimale studiebelasting van 168 uur (6 ECTS).

Omschrijving	Aantal uren
Minimaal 7 fysieke lesdagen tussen opleider en groep cursisten (met een opkomstverplichting van 80%)	56
Literatuur en zelfstudie (de verplichte literatuur bevat minimaal 1 oorspronkelijk werk van Maria Montessori, 1 modern werk over de hedendaagse toepassing van het montessori gedachtengoed, 1 eigen keuze over actie-onderzoek en 1 eigen keuze over leidinggeven in het onderwijs)	42
Zelfstandig werken aan portfolio, werkplekopdrachten en actie onderzoek (incl. examen)	70

4. Deskundigheid opleider

De opleiding wordt gegeven door een gecertificeerd NMV-opleider onder verantwoordelijkheid van een erkend opleidingsinstituut (conform de criteria voor erkenning). Dit houdt in dat de opleiding is gebaseerd op de uitgangspunten van montessori-educatie zoals beschreven in de diverse NMV documenten, waaronder het examenreglement voor deze opleiding.